

7/11061
6.11.106

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 - 1699
Konu : Diyarbakır Milletvekili
Sibel YİĞİTALP'in
Yazılı Soru Önergesi

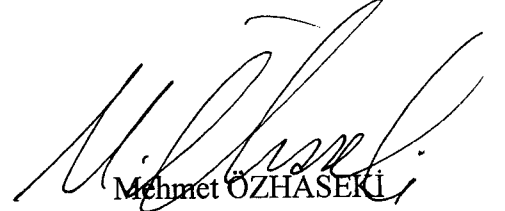
24.03/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 27.01.2017 tarihli ve 43452547-120.07-80312 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Sibel YİĞİTALP'in Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/11061 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (3 sayfa)

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ
SAYIN SİBEL GÖKALP'İN
TBMM 7/11061 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR:

Çanakkale'de bulunan Kazdağları Milli Parkı'nın tam sınırına yapılmak istenen Yenice Çırpılar Termik Santrali için 11 Ocak Çarşamba günü Ankara'da İnceleme Değerlendirme Kurulu Toplantısı yapılacaktır. Türk Tabipleri Birliği, TEMA, Greenpeace, İDA Dayanışma Derneği ve Kazdağı Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneği gibi çok sayıda sağlık ve çevre örgütü söz konusu santralin sağlığa ve çevreye zararlarına dikkat çekmek için toplantıya katılmak isteklerini dilekçe ile Bakanlığınıza bildirmişlerdir. Fakat Bakanlığınız tarafından toplantıya katılmalarının uygun bulunmadığı belirtilerek istekleri yazılı olarak reddedilmiştir ve Bakanlığa veya Valiliğe yazılı görüş bildirmeleri istenmiştir.

Kazdağı Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneği Başkanı Süheyla Doğan Bakanlığınızın bu kararla ilişkin şu açıklamada bulunmuştur:

"Bize toplu yanıt yazmışlar. Yanıtta yaşam alanlarımız üzerindeki söz söyleme talebimiz kabul edilmemiş. Bunu kabul etmiyoruz. Kapalı kapılar ardında bir oldubittiyle İnceleme Değerlendirme Kurulu Toplantısı yapılacak. Oysa bizi dinleseler şirket yerine halkın önceliklerini gözetir, doğal ve sağlıklı yaşamdan yana karar alırlar. Biz toplantı öncesi yine bu karara itiraz edeceğiz"

İDA Dayanışma Derneği Sözcüsü İlhan Pirinççiler ise Çanakkale'de üç defa toplanan Toprak Koruma Kurulu'ndan santral için onay çıkmadığını bu nedenle İDK toplantısının yapılmayacağını belirtmiş ve "ÇED süreci böyle bir durumda başlayamaz. Toprak Koruma Kurulu 'nun onayı yokken İDK toplanıp ÇED süreci başlatılmak isteniyor. Bu hukuksuzluk burada yaşamımızı tehdit ediyor. Çanakkale bir tarım kenti. Domatesi, papyası biberi, şeftali, Bayramiç elma gibi Çanakkale 'nin başlıca tarım ürünleri tehdit altında Santral hayata geçerse tarım bitecek. Bu sadece Çanakkale'nin meselesi değil. İstanbul başta olmak üzere birçok bölge buradaki tarım ürünleriyle besleniyor. Tarım il müdürünün Toprak Koruma Kurulu'nda onay vermesi yönündeki tercihi akla zarar. Başta Kazdağı eteklerindeki köylüler ve yerel halk olmak üzere bir bölgenin geçim kaynağını dolayısıyla yaşamını yok edecek bir girişim söz konusu. Sonuna kadar karşındayız. " açıklamasında bulunmuştur.

Bu bağlamda;

- 1- Söz konusu termik santral için Toprak Koruma Kurulu'ndan onay çıkmadığı halde İDK toplantısı hangi yasal gerekçeyle yapılmaktadır?
- 2- Bakanlığınıza toplantıya katılım için başvuran sağlık ve çevre örgütlerinin istekleri hangi yasal gerekçeyle reddedilmiştir?
- 3- Başvuruda bulunan sağlık ve çevre örgütlerinden yazılı görüş istenmesinin sebebi nedir?
- 4- Kazdağları Milli Parkı'nın tam sınırına yapılması planlanan Yenice Çırpılar Termik Santralinin kamu yararı nedir?
- 5- Yapılması planlanan termik santral için bölge halkının görüşleri alınmış mıdır? Bölge halkının söz söyleme talebi neden göz ardı edilmektedir?
- 6- Yapılması planlanan bir proje için kamu yararı belirlenirken ilk şart halkın öncelikleri değil midir? Sizin önceliğiniz kimin yararadır?
- 7- Söz konusu santral ile bir tarım kenti olan Çanakkale'ye nasıl bir fayda sağlanacaktır?
- 8- Kazdağları'nın Türkiye'nin oksijen deposu olarak tasvir edildiğinden haberdar mısınız?
- 9- Santralin yapılması halinde santralden çıkacak küllerin Kazdağları ve Edremit Körfezindeki tarım arazilerini de etkilemesi nasıl engellenecektir?
- 10- Bu projenin bölgeye yapacağı kümülatif etki hesaplanmış mıdır? Hesaplanmışsa nedir?

CEVAPLAR:

1- Çanakkale İli Yenice İlçesi Çırpılar Köyü Mevkii'nde Taşzemin İns. Madencilik Enerji Üretim San. ve Tic. A.S. tarafından yapılması planlanan Çırpılar Termik Santrali, Kül Depolama Sahası, Kömür Sahası, Kireçtaşı Ocağı ile Kıрма Eleme Tesisi projesi hakkında 22.03.2016 tarihinde Bakanlığımızda yapılan I. İnceleme Değerlendirme Toplantısında, ÇED Yönetmeliği'nin 12 nci maddesi uyarınca, İnceleme Değerlendirme Komisyon üyesi kurum kuruluş temsilcileri tarafından ÇED Raporu hakkında beyan edilen eksikliklerin tamamlanması için ÇED süreci durdurulmuştur.

Kurumlar tarafından istenen düzeltmeler ve ilave çalışmalar doğrultusunda revize edilen ÇED Raporu'nun 16.12.2016 tarihinde Bakanlığımıza sunulmasını müteakip, 11.01.2017 tarihinde "II. İnceleme Değerlendirme (İDK) Toplantısı" düzenlenmesine karar verilmiş, ancak hava koşulları nedeniyle toplantıda salt çoğunluğun sağlanamayacağı öngörülerek, söz konusu toplantı Bakanlığımızca ileri bir tarihte yapılmak üzere iptal edilmiştir.

Diğer taraftan İDK üyesi Çanakkale İl Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü tarafından, II. İDK toplantısında değerlendirilmek üzere Bakanlığımıza gönderilen kurum görüşünde proje kapsamında kurumlarına başvuruda bulunduğu, inceleme değerlendirme çalışmalarının devam edildiği ve sürecin sonuçlanmasını müteakip nihai görüş bildirileceği belirtilmiştir.

2- ÇED Yönetmeliği'nin 12 nci maddesi 2 nci bendinde; "Komisyon, salt çoğunluk ile toplanır. Komisyon üyeleri, temsil ettikleri merkezi ve yerel kurum/kuruluşları ilgilendiren konulardaki yetki, görev ve sorumlulukları çerçevesinde görevlendirilirler, kurum/kuruluşları adına görüş bildirirler." hükmü bulunmakta olup, ÇED Yönetmeliği 4 üncü maddesi bendinde "Komisyon; Proje için verilecek Özel Formatın kapsamını belirlemek ve hazırlanan ÇED Raporunu inceleyip değerlendirmek üzere Bakanlık tarafından kurulan Komisyonu ifade eder" şeklinde tanımlanmıştır.

Görüleceği üzere "İnceleme Değerlendirme Toplantıları" komisyon üyelerine açık olup, gerek yöre halkının gerekse STK'ların görüş, öneri ve istekleri hem "Halkın Katılımı Toplantısı" nda hem de ÇED sürecinin tamamında yazılı olarak Bakanlığımıza/Valiliğe iletebilmekte olup, bu görüşler süreç içerisinde değerlendirilmektedir.

3- ÇED Yönetmeliği'nin 11 inci maddesi 4 üncü bendinde yer alan "ÇED Raporunu incelemek isteyenler, duyuru tarihinden itibaren rapor nihai edilene kadar raporu inceleyerek proje hakkında Bakanlığa veya Valiliğe görüş bildirebilirler. Valiliğe bildirilen görüşler Bakanlığa iletilir. Bu görüşler Komisyon tarafından dikkate alınır ve Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından ÇED Raporuna yansıtılır" hükmü uyarınca Çırpılar Termik Santrali hakkında istemeleri halinde yazılı görüş bildirilebilecekleri, gerek Halkın Katılımı Toplantısı'nda gerekse ÇED süreci içerisinde vermiş oldukları görüşlerinin değerlendirileceği hususu sağlık ve çevre örgütlerine bildirilmiştir.

4- Çırpılar Termik Santrali, Kül Depolama Sahası, Kömür Sahası, Kireçtaşı Ocağı ile Kıрма Eleme Tesisi projesi kapsamında tesis edilmesi planlanan termik santral, ocak alanı ve kül depolama alanı, projeye ait ruhsat sahası içerisinde bulunmakta olup, ruhsat alanı ise Kazdağı Milli Parkına 30 km uzaklıktadır. Bununla birlikte tüm çevresel etkiler kümülatif olarak değerlendirilmektedir.

Projede yerli linyit kömürü kullanılması planlanmakta olup, projenin, ülkemizin kaynak çeşitliliğine yardımcı olacağı, doğal gaz kullanımını azaltacağı ve arz güvenliğine katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

5- Projeye ilgili hazırlanan ÇED Başvuru Dosyasının 10.05.2015 tarihinde e-ÇED sistemi üzerinden Bakanlığımıza sunulmasını müteakip, ÇED Yönetmeliği'nin 9 uncu maddesi gereğince ÇED sürecine halkın katılımını sağlamak, proje hakkında bilgilendirmek, görüş ve önerilerini almak amacıyla 25.06.2015 tarihinde, Çanakkale İli, Yenice İlçesi, Çırpılar Köyü köy kahvehanesinde Halkın Katılımı Toplantısı yapılmış olup, Bakanlığımız tarafından, komisyon üyelerinden ve yöre halkından gelen görüş ve öneriler doğrultusunda ÇED Raporuna esas teşkil edecek olan ÇED Raporu Özel Formatı hazırlanmıştır.

Süreç içerisinde Bakanlığımıza ve Çanakkale Valiliğine iletilen görüş ve öneriler İnceleme-Değerlendirme Komisyonu tarafından dikkate alınmaktadır.

6- Bakanlığımıza yapılan ÇED başvurusunun değerlendirilmesi neticesinde, projenin konusu, türü ve proje için belirlenen yerin özelliklerini de dikkate alarak, planlanan termik santralin çevreye olabilecek etkilerini tespit etmek (bacadan çıkacak gazlar, kül depolama sahalarının etkileri vb) ve alınacak önlemleri belirlemek amacıyla, ilgili kamu kurum/kuruluş temsilcileri ve Bakanlığımız yetkililerinden bir inceleme değerlendirme komisyonu oluşturulmuştur. Çanakkale Valiliği İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ile İl Halk Sağlığı Müdürlüğü'nün de yer aldığı bahse konu komisyon tarafından; bölgenin mevcut çevresel özelliklerinin yanı sıra ekonomik ve sosyal özelliklerini de (çevre ve insan sağlığı, bölgedeki tarım ve hayvancılık faaliyetleri, mevcut ve planlanan geçim kaynakları ve projenin bunlara etkileri vb. hususlar) dikkate alarak, ÇED süreci içerisinde ayrıntılı inceleme yapılmaktadır.

7- Yapılması planlanan projenin; ülkemizin kaynak çeşitliliğine yardımcı olacağı, doğal gaz kullanımını azaltacağı ve arz güvenliğine katkı sağlayacağı ön görülmektedir. Bununla birlikte Bakanlığımızın görev, yetki ve sorumluluğu kapsamındaki tüm çevresel etkiler detaylı olarak incelenmektedir.

8- Yapılması planlanan Çırpılar Termik Santrali projesi kapsamında oluşacak emisyonların bölgenin hava kalitesi üzerinde yaratabileceği olumsuz etkilerinin belirlenebilmesi için karbonmonoksit, kükürtdioksit, azotoksitleri ve toz emisyonları konularında hava kalitesi dağılım modellemesi yapılmıştır. Proje alanı Kazdağı Milli Parkına 30 km uzaklıktadır. Ayrıca, tüm çevresel etkiler detaylı bir şekilde incelenmektedir.

9- Kurulması planlanan tesiste ileri teknolojiye sahip elektrostatik filtre kullanılacak olup ESF'nin toz tutma verimi %99,9 olacaktır. Kullanılacak olan sistem ile SOx ve NOx salınımı azaltmak için Baca Gazı Desülfürizasyon tesisi kurulacak kömürün yanması sonucu oluşan baca gazının içerdiği SO2 gazının atmosfere atılarak çevre kirliliğine neden olmasını önlemek için kullanılacaktır. Tesiste kaynaklanacak emisyonların tespiti için baca gazı ve toz emisyonları sürekli olarak ölçülecek, kaydedilecek Termik santral bacası 7/24 Bakanlığımız tarafından on-line olarak izlenecektir.

Bununla birlikte Çanakkale Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ile İl Halk Sağlığı Müdürlüğü de projenin ÇED süreci içerisinde inceleme ve değerlendirme komisyonunu üyesi olarak görev alarak, ayrıntılı değerlendirmeler yapmaktadır.

10- Proje kapsamında gerçekleştirilen hava kalitesi dağılım modellemesi ile projeden kaynaklı oluşacak emisyonlar için bölgedeki diğer kirlilik kaynakları ile birlikte kümülatif olarak hesaplamalar yapılmış olup, Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinde belirtilen sınır değerler çerçevesinde değerlendirmeler devam etmektedir.